

ASTRONOMINS DAG OCH NATT 2016

KIRUNA

Evenemang planeras i Kiruna. Se www.astronominsdag.se/kiruna

PITEÅ

Evenemang planeras i Piteå. Se www.astronominsdag.se/pitea

UMEÅ

MÅNEN • Tema: Månen! Umevatoriet, kl 16-20. Vi firar den internationella månskådardagen med månen i fokus. Planetarievisningar och om vädret är klart så tittar vi i teleskop. Öppet hus, gratis inträde, fikaförsäljning. Mer info: www.umevatoriet.se

HAMMARSTRAND, JÄMTLAND

DÖDA FALLET • Norrland Star Party 2016: Den årliga norrlandsträffen arrangeras för nionde gången i rad, i år vid Döda fallet. Det blir föreläsningar, förevisningar av utrustning och stjärnhimmel, tipsrunda, försäljning och samvaro. Träffen pågår från fredag 7 okt kl 18 till söndag 9 okt kl 11. Allmänheten inbjuds särskilt under Astronomins dag och natt den 8 oktober. Anmälan: <http://nsaforum.ning.com/> Arr: Norra Sveriges amatörastronomer.

HÄRNÖSAND

• Stjärnklart på Technichus. Välkommen till en rymdresa i vårt planetarium. Vi tittar på stjärnor och stjärnbilder samt reser till våra grannar i solsystemet. Begränsat antal platser. Arr: Technichus, www.technichus.se

SUNDSVALL

• Astronomikväll på Heliässkolan. En drop-in-kväll i astronomins tecken för elever i årskurs 4-9. Eventuellt visas stjärnhimlen i kikare. Se www.astronominsdag.se/sundsvall

LUDVIKA

• Astronomins dag på Kyrkskolan. Astronomins dag firas för första gången i Ludvika. Program meddelas på www.astronominsdag.se/ludvika

AVESTA

• Föredrag om astronomi av Per Andersson, Avesta astronomisällskap på Avesta bibliotek. Vid klart väder visning av stjärnhimlen kvällstid. Se www.astronominsdag.se/avesta

UPPSALA

Evenemang planeras i Uppsala. Se www.astronominsdag.se/upsala

ARVIKA

• Solskådning och rymden i bild. Se solen i teleskop på Arvika torg på eftermiddagen. Senare i församlingshemmets lokaler ovanför Trefaldighetskyrkan visar vi astronomibilder. Se www.astronominsdag.se/arvika

VÄSTERÅS

• Astronomisk heldag och kväll med teleskopfrossa på Mälardagens högskola. På dagen blir det astronomiföredrag och studenter som berättar om sina astronomiprojekt, och på kvällen Teleskopfrossa på Högskolans parkering. Alla är inbjudna. Arr: VARF (Västerås Astronomi- och Rymdforskningsförening) www.varf.se

ÖREBRO

• Rymdtält, utställning och stjärnvisning. Våghustorget, Varuhuset Krämarens, kl 11-14. I tältet visas årets astronomiska händelser, solsystemet i miniformat, och förinspelade observationer på både solen och Jupiter. Det kommer även att finnas

en astronomisk vandring – med bilder – från big bang fram till idag med tillhörande tipspromenad där man har chansen att vinna en fin kikare! VR-hjälm finns för att du själv ska kunna uppleva hur det är att åka ut i rymden. Om vädret tillåter kommer riktiga observationer erbjudas uppe i Venastugan kl 19-21. Arr: Örebro Astronomi. www.orebroastronomi.se

KUMLA

Evenemang planeras i Kumla. Se www.astronominsdag.se/kumla

HALLSBERG

• Fredag 7 oktober: Upptäck månen på Alléskolan. Kjell Olausson (Örebro astronomi) berättar om månen, och om utställningen och temadagen Tidsresan. Se www.astronominsdag.se/hallsberg

SOLLENTUNA

• Liv på andra planeter, kl 15-17 på Häggviksskolan, Sollentunavägen 267E. Kan det finnas liv i vårt solsystem på andra planeter än jorden? Kan det finnas liv i andra solsystem än vårt? Forskare kommer och delger sina synpunkter. Arr: Häggviks Astronomiska Sällskap, Astronomisk Ungdom

STOCKHOLM

BO I RYMDEN • Cities in Space, kl 10:30–15:00 på Tekniska Museet. Svenska Rymdsällskapet och Tekniska Museet anordnar tillsammans en temadag om rymdkolonisering. Det kommer att bjudas på ett antal spännande och utmanade presentationer om hur vår framtid i rymden kan komma att se ut. Huvuddelen av dagen kommer sedan att ägnas åt en workshop, där deltagarna själva får planera och skapa sina egna rymdkolonier. Arr: Svenska Rymdsällskapet och Tekniska Museet

• Universum från Observatoriekullen på Magnethuset, Observatoriekullen, Drottninggatan 120. Stockholms Amatörastronomer (STAR) inbjuder till en kväll på Observatoriekullen. Program meddelas på www.astronominsdag.se/stockholm. Arr: STAR www.starastro.org

• Visningar av ”Och jorden hon snurrar”, Vetenskapens hus, AlbaNova universitetscentrum, flera visningar mellan 12 och 16. En utställning om jordens rörelse, vår stjärnhimmel och stjärnbilder. Guidade visningar för barn och vuxna. I programmet: om månen och den första bemannade rymdfärden Apollo 11. Arr: Rymdblick, www.rymdblick.se

Evenemang planeras dessutom på Källängens skola, Lidingö.

SÖDERTÄLJE

• Astronomins dag och natt på Tom Tits Experiment, kl 10:00-15:00 Under dagen har vi visningar i vårt planetarium. Du kan bygga stjärnmodeller i Familjeverkstan. Programmera robotar till att utföra olika rymduppdrag. Samt träna som en astronaut i Spaceball. Arr: Tom Tits Experiment www.tomtit.se

LINKÖPING

• Öppet hus vid Landeryds observatorium, Kl 15-20, Landeryds golfklubb. Obs endast vid klart väder. Östergötlands Astronomiska Sällskap bjuder på observationer med solteleskop, korvgrillning, en enkel föreläsning, planetvandring samt stjärnobservationer. Arr: Östergötlands Astronomiska Sällskap www.astronomi-oas.nu

Den 8 oktober är *International Observe the Moon Night*, den internationella månskådarmatten. Detta NASA-ledda initiativ har återkommit varje år sedan 2010. Under Astronomins dag och natt går månen upp 13:30 och ner 21:09 sedd från Stockholm – för Luleå respektive Malmö är månen uppe 14:08-19:58 och 13:29-21:51.

VÄSTERVIK

• Månen och astronomi. Kl 16-20, Västerviks museum. Alla är välkomna till en temakväll om universum och månen, med utställning, filmer och tipspromenad. Föredrag på museet kl. 17 och närstudium av månen genom teleskop från kl. 19, vid molnfri himmel. Träffa Gamleby Amatörastronomers Förening på Västerviks Museum och ta chansen att prata astronomi med medlemmarna. Arr: Gamleby Amatörastronomers Förening och Västerviks museum. Mer info: www.vasterviksmuseum.se

JÖNKÖPING

• Superteleskopet ALMA i Chile avslöjar hur solsystemet föds. Kl 14 på Norrahammars industri & bygdemuseum (ev även kl 13-17). Per Bjerkeli, Köpenhamns universitet, berättar vad nya bilder från det storslagna ökenteleskopet ALMA har att berätta om hur nya solsystem – också vårt eget – kommer till. Se www.astronominsdag.se/jonkoping

TROLLHÄTTAN

Evenemang planeras på Innovatum. Se www.astronominsdag.se/trollhattan

BORÅS

MÅNAR • Månafon. Från kl 17 på Orangeriet, Stadsparken. Borås Astronomi-Sällskap anordnar föredrag med måntema av Jan-Erik Wahlund, rymdfysiker vid Institutet för rymdfysik i Uppsala. Vid lämpligt väder efterföljs föredraget av månvisning i teleskop. Arr: Borås AstronomiSällskap www.bas.saaf.se.

STENUNGSUND

• Astronomins dag på Molekylverkstan med astronom Peter Forkman (Onsala rymdobservatorium). Se www.astronominsdag.se

GÖTEBORG

MÅNEN • Månen tur och retur. Kl 18-22 på Slottsskogsobservatoriet. Se www.astronominsdag.se/goteborg

Evenemang planeras dessutom på Universeum.

FJÄRÅS, KUNGSBACKA

• Rymdens mysterier, kl 12-15 på Naturum Fjärås Bräcka. Föredrag av Carina Persson (Chalmers) om rymdens mysterier. Dessutom: Science Safari-bussen kommer lastad med experiment, och det blir astronomipysel för barnen.

GISLAVED

MÅNEN • Månen i Gislaved. Kl 16-20 på Båraryds församlingshem och observatorium. Föredrag om månen med bildvisning. Sedan visas månen i teleskopet i observatoriet. Flera teleskop kan också sättas upp utanför vid tjänlig väderlek. Arr: Gislaveds Astronomiska Sällskap Orion www.astronomi-gislaved.se

TÄNNÖ, VÄRNAMO

• Exoplaneter eller liv på fjärran världar. Novaobservatoriet, söndagen 9 oktober (obs: datum) 10:00-16:00. Det har upptäckts många planeter runt andra stjärnor och vad vet vi egentligen om möjlighet till liv på dessa. Måste liv ha samma förutsättningar som vårt kända liv eller finns det andra möjligheter? Följ med på en resa bland okända livsformer på främmande världar! Arr: Clement Svensson, Naturgalleriet och Novaobservatoriet www.novaastrophoto.com

PLÖNNINGE, HALMSTAD

• Observatorieinviqning och stjärntittarkväll på HAS nya observatorium, Plöningegymnasiet. Vi firar vårt nyinflyttade observatorium med en stor stjärntittarkväll i Plöninge, nära Harplinge norr om Halmstad. Se www.hastro.se

VÄXJÖ

RADIOTELESKOP • En resa genom astronomins underbara värld på Katedralskolan, Samuel Ödmans Väg 1, och Teleborgs bibliotek. Föredrag för allmänheten på Katedralskolans aula mellan 16-21 – bland andra kommer Eskil Varenius (Chalmers) och Yvonne Becherini (Linnéuniversitetet). Skolan har också ett observatorium som besökarna kommer att kunna beskåda. På kvällen ska bärbara teleskop vara tillgängliga för observationer om väderförhållandena tillåter det. Under tiden ska en grupp få en workshop bestående av användning av bland annat radioteleskopet SALSA. Arr: Kaltrina Kajtazi, Simon Holmström och Teleborgs bibliotek.

BORGHOLM

MÅNAR • Planeter och månar – ny bild av solsystemet. Borgholms bibliotek, kl 13:00. Astronomiutställning och föredrag om nya rönen rörande planeter och månar som t ex Merkurius, Mars, Jupiters och Saturnus månar samt Pluto. Om vädret är bra blir det stjärnskådning från GAF:s nya observationsplats vid Station Linné, Skogsby, 19.30–21.00. Arr: Grönhögens Astronomiska Förening gaf.homeip.net

KARLSKRONA

MÅNEN • Se solen och månen i teleskop. Kl 11-13 vid Klaipedaplatsen och 19.30-20.30 på Dragsö parkeringsplats. På dagen tittar vi på solens fläckar genom solteleskop och på kvällen ser vi bl.a. på månens kratrar. Arr: Karlskronas astronomiförening KAF. Se www.astronominsdag.se/karlskrona

VEN, LANDSKRONA

Evenemang planeras på Ven, Landskrona. Se www.astronominsdag.se

KRISTIANSTAD

• Astronomins dag och natt i Kristianstad, kl 12-24, Högskolan Kristianstad samt Observatoriet, Näsby fält. Högskolan Kristianstad och ASAK bjuder in till en astronomisk dag, med föredrag på eftermiddagen samt visning av stjärnhimlen på kvällen. Arr: Högskolan Kristianstad och Astronomiska Sällskapet Aquila i Kristianstad (ASAK) www.aquilastronomy.com

LUND

• HelgXtra: Astronomi och Atomresan på Vattenhallen. Helgen 8-9 oktober kommer Vattenhallen Science Center att ha astronomi som sitt helgXtra. På lördag körs fysikföreläsningen Atomresan kl 13.00. Se www.astronominsdag.se/lund

MALMÖ/OXIE

• Öppet hus på Tycho Brahe-observatoriet i Oxie, kl 15-18 och 19:15-23:00 Tycho Brahe-observatoriet i Oxie inbjuder allmänheten till öppet hus. I ett eftermiddags- och ett kvällspass berättar vi om astronomiska ämnen i ett antal spännande kortföredrag. Om vädret tillåter blir det solobservationer på eftermiddagen och på kvällen laserguidad visning på stjärnhimlen. Internationella rymdstationen passerar två gånger. Passa på att se månen i våra teleskop! Eller ta en titt på nebulosor, stjärnhopar och galaxer. Arr: Astronomiska Sällskapet Tycho Brahe www.tbobs.se

Astronomins dag och natt gör det fantastiska med astronomi och universum tillgängligt för folk i hela Sverige. Lördagen 8 oktober återkommer Astronomins dag och natt för femte året. För aktuell information se www.astronominsdag.se eller skriv till kontakt@astronominsdag.se.

#astronominsdag

astronominsdag.se

**ASTRONOMINS
DAG OCH NATT**
8 OKT 2016